

Bilans powierzchni OSN na tle powierzchni RZGW i Polski

RZGW		Powierzchnia OSN			
Rejon	Powierzchnia km ² (=100%)	maj 2004 - kwiecień 2008		maj 2008 - kwiecień 2012	
		km ²	% powierzchni	km ²	% powierzchni
Gdańsk	33 100	721,00	2,18	613,23	1,87
Gliwice	8 390	317,14	3,78	0,00	0,00
Kraków	43 767	0,00	0,00	0,00	0,00
Poznań	55 098	728,70	1,32	911,05	1,65
Szczecin	20 402	1 098,70	5,38	925,42	4,53
Warszawa	111 160	575,50	0,50	573,24	0,50
Wrocław	39 212	2 823,31	7,20	1 600,20	4,08
Polska	311 129	6 264,35	2,00	4 623,14	1,49

OSN na terenie Polski wyznaczone na okres maj 2008 – kwiecień 2012.

Wykaz rozporządzeń dyrektorów RZGW w sprawie programów działań dla OSN na okres maj 2008 – kwiecień 2012

RZGW (liczba OSN)	Data wydania rozporządzenia	Publikacja rozporządzenia – Dziennik Urzędowy Województwa:
Gdańsk (3)	04.09.2008 r.	Kujawsko-Pomorskiego z 16.09.2006 r. Nr 121, poz. 1947, 1948, 1949.
Gliwice (0)	26.05.2008 r.	Opolskiego z 10.06.2008 r. Nr 39, poz. 1345 (rozporządzenie uchylające)
Poznań (8)	07.04.2008 r.	Wielkopolskiego z 21.04.2008 r. Nr 66, poz. od 1291 do 1298
Szczecin (1)	06.05.2008 r.	Zachodniopomorskiego z 15.05.2008 r. Nr 48, poz. 1025
Warszawa (5) 1 obszar 2 obszar 3 obszar 4 obszar 5 obszar	16.06.2008 r. 30.04.2008 r. 21.04.2008 r. 21.04.2008 r. 16.05.2008 r.	Kujawsko-Pomorskiego z 09.07.2008 r. Nr 93, poz. 1506 Warmińsko-Mazurskiego z 02.06.2008 r. Nr 86, poz. 1588 Mazowieckiego z 30.04.2008 r. Nr 62, poz. 2251 Mazowieckiego z 30.04.2008 r. Nr 62, poz. 2252 Lubelskiego z 13.06.2008 r. Nr 73, poz. 2073.
Wrocław (2)	16.04.2008 r.	Dolnośląskiego z 23.04.2008 r. Nr 115, poz. 1373, 1374 Wielkopolskiego z 21.04.2008 r. Nr 66, poz. 1299, 1300 Lubuskiego z 17.04.2008 r. Nr 35, poz. 733

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
tel.: +48 (22) 37 20 210 • fax: +48 (22) 37 20 290
e-mail: kzgw@kzgw.gov.pl

Zapraszamy na naszą stronę internetową!
www.kzgw.gov.pl

Dyrektywa Azotanowa

Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r.
dotycząca ochrony wód
przed zanieczyszczeniami powodowanymi
przez azotany pochodzenia rolniczego

KZGW
Krajowy Zarząd
Gospodarki Wodnej

Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. *dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego* (zwana potocznie „**dyrektywą azotanową**”), przyjęta została przez Komisję Europejską – jako niezbędne działanie na poziomie wspólnotowym

– ze względu na to, że:

- głównym źródłem zanieczyszczenia wód, wpływającym na jakość wspólnotowych wód, jest działalność rolnicza,
- zanieczyszczenie wody azotanami w jednym państwie członkowskim może oddziaływać na wody w innych państwach członkowskich.

Dyrektywa azotanowa ma na celu:

- zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych,
- zapobieganie dalszemu zanieczyszczaniu.

Na rzecz realizacji celu dyrektywy azotanowej państwa członkowskie Unii Europejskiej zobligowane są do podejmowania wielu działań, w tym do:

- wyznaczenia obszarów, z których:
 - mają miejsce spływy do wód powierzchniowych i/lub podziemnych, które zawierają lub mogą zawierać ponad 50 mg/l azotanów, jeżeli nie zostaną podjęte działania opisane w dyrektywie,
 - mają miejsce spływy do wód, które są eutroficzne lub mogą stać się eutroficzne, jeżeli nie zostaną podjęte działania, zwanych **strefami zagrożenia (NVZ – wg dyrektywy)** lub **obszarami szczególnie narażonymi** na azotany pochodzenia rolniczego (**OSN – wg ustawy Prawo wodne**),
- opracowania i wdrożenia planów działań, które mają zapewnić ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem azotanami,
- opracowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych do stosowania przez rolników.

W ramach wdrażania dyrektywy azotanowej w 2004 r. wyznaczono w Polsce 21 OSN, które obejmowały 2 % powierzchni kraju. W 2008 r. dokonano weryfikacji granic OSN

na terenach poszczególnych RZGW, w wyniku której zredukowano ich powierzchnię o 26,2 % w stosunku do stanu z 2004 r. Obecnie występuje 19 OSN obejmujących 1,49 % powierzchni kraju.

Zadania określone w programach działań adresowane są w szczególności do rolników oraz w części do jednostek resortowych rolnictwa i środowiska współpracujących z rolnikami. **Do najistotniejszych działań do realizacji w ramach programów, w okresie 4 lat, należą:**

- realizacja przez rolników zadań wynikających z zasad dobrej praktyki rolniczej oraz zadań inwestycyjnych dot. budowy zbiorników i płyt do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych (pochodzących z hodowli zwierząt),
- edukacja rolników w zakresie obowiązującego prawa i zasad dobrej praktyki rolniczej,
- pomoc organizacyjna i techniczna w realizacji inwestycji ochrony wód w gospodarstwach, (zbiorników i płyt do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych, urządzeń do oczyszczania ścieków bytowych).
- doradztwo rolne w tworzeniu planów nawozowych w gospodarstwach,
- kontrola realizacji zadań wynikających z programów działania,
- monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych w obszarach szczególnie narażonych, w celu oceny efektów realizacji programów działań.

W ramach dotychczasowych działań opracowano, dostosowany do zaleceń dyrektywy azotanowej Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej, który jest upowszechniany wśród rolników i środowisk rolniczych.

Państwa Członkowskie, które wyznaczyły OSN mają za zadanie:

- monitorować stężenia azotanów w wodach powierzchniowych i podziemnych oraz dokonywać oceny stanu eutrofizacji słodkich wód powierzchniowych oraz wód estuariów i wód przybrzeżnych morskich dla celów przeglądu i uzupełnienia wyznaczonych OSN,
- dokonywać przeglądu OSN i rewizji programów działania i wszystkich działań dodatkowych, co najmniej co 4 lata,
- powiadamiać Komisję Europejską o wszelkich zmianach lub uzupełnieniach do wyznaczonych OSN i programów działania w ciągu 6 miesięcy,
- przedkładać Komisji Europejskiej sprawozdania zawierające informacje dotyczące każdego czteroletniego okresu wdrażania dyrektywy azotanowej, w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu, do którego się odnosi.
- Polska pierwsze sprawozdanie zawierające informacje dotyczące czteroletniego okresu wdrażania dyrektywy (maj 2004 – kwiecień 2008), złożyła do Komisji Europejskiej w końcu października 2008 r. Kolejne sprawozdanie złożone powinno być do końca października 2012 roku.

Polska, jako członek Unii Europejskiej od 2004 r., zobowiązana jest do wdrażania postanowień Dyrektywy Azotanowej. **Transpozycji przepisów Dyrektywy Rady 91/676/EWG do prawa krajowego dokonano poprzez następujące akty prawne:**

- ustawa z dnia 26 lipca 2000r. *o nawozach i nawożeniu* (Dz. U. Nr 89, poz. 991 z późn. zm.) a następnie ustawa z dnia 10 lipca 2007r. *o nawozach i nawożeniu* (Dz. U. Nr 147, poz. 1033),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – *Prawo wodne* (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm. – tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019),
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 czerwca 2001 r. *w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania* (Dz. U. Nr 60, poz. 616), zastąpione rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 479),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2003 r. *w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych* (Dz. U. Nr 241, poz. 2093),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2003 r. *w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mające na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych* (Dz.U. Nr 4, 2003 r. poz. 44).

